

Begyűrzött a magyar belpolitika Strasbourgba

A Policy Solutions elemzése a magyar EP-képviselők 2011. márciusi munkájáról

A magyar európai parlamenti képviselők márciusi politikai munkáját elsősorban a magyarországi alkotmányozás határozta meg, de január után ismét terítékre került a médiatörvény ügye is. A felerősödött magyar belpolitikai viták jól láthatóan gyűrűztek be az Európai Parlamentbe.

A fideszes EP-képviselők közül többen is aktívan részt vettek a magyarországi alkotmányozási folyamatban. Az új alaptörvény egyik fő felelőseként Szájer József magyar belpolitikai mércével is kiemelkedően sokat szerepelt márciusban a médiában, és nemcsak azzal a kommunikációs fogással, hogy iPaden írta az alkotmányt, hanem a tartalmi elemek folyamatos képviseletével is. Szájer saját értékelése szerint „világraszóló vállalkozás” részese volt, és olyan alaptörvényt sikerült alkotnia, amely „egyszerre magyar, európai és 21. századi”. A nagyszabású folyamat olyannyira elvitte ugyanakkor Szájer energiáját, hogy márciusban hivatalosan dokumentált érdemi munkára nem maradt ideje Brüsszelben. Amíg a Fidesz az alkotmányozást védte Brüsszelben, addig Strasbourgban az Európai Parlament elfogadta a magyar médiatörvényt kritizáló állásfoglalását. Az állásfoglalást az európai Zöldek, Liberálisok, Szocialisták és Demokraták, valamint a radikális baloldali pártokat tömörítő frakciók közösen nyújtották be és szavazták meg. Az állásfoglalás indítványozója magyar részről Tabajdi Csaba volt. A dokumentum felszólította a magyar kormányt a sajtószabadság helyreállítására és a médiatörvény visszavonására. A magyar kormányt 2004 óta először kritizálta európai parlamenti állásfoglalás.

Március legnagyobb szakpolitikai eredményét, az Európai Roma Stratégia megalapozásául szolgáló jelentésének elfogadását a fideszes Járóka Livia mondhatja magáénak. Járóka jelentése nemcsak brüsszeli körökben, hanem a hazai sajtóban is nagy visszhangot kapott, amihez nagyban hozzájárult, hogy a Soros magyar elnökség egyik fő prioritásához is kapcsolódik.

„Ma mindannyian japánok vagyunk egy kicsit” – mondta a szocialista Herczog Edit annak apropóján, hogy a hatalmas erejű, márciusi japán földrengés, és az azt követő atomkrízis az EP-ben is a középpontba helyezte az atomenergia kérdését. Áder János érdekes szakpolitikai kezdeményezést tett: a hasonló ipari katasztrófákra való felkészülés jegyében egy európai katasztrófabiztosítási alapot hozna létre évi 4-5 milliárd eurós keretből. A jobbkios Szededi Csanád élete első állásfoglalási indítványát nyújtotta be a témában egy osztrák szabadságpárti képviselővel közösen. Az indítvány szerint a Duna-Régió Stratégia keretében foglalkozni kellene a régió nukleáris létesítményeinek biztonsági felülvizsgálatával is.

A magyar EP-képviselők politikai munkája

A magyar európai parlamenti képviselők márciusi politikai munkáját elsősorban a magyarországi alkotmányozás határozta meg, de január után ismét terítékre került a médiatörvény ügye is.

A fideszes EP-képviselők közül többen is aktívan részt vettek a magyarországi alkotmányozási folyamatban. Az új alaptörvény egyik fő felelőseként Szájer József magyar belpolitikai mércével is kiemelkedően sokat szerepelt márciusban a médiában, és nemcsak azzal a kommunikációs fogással, hogy iPaden írta az alkotmányt, hanem a tartalmi elemek folyamatos képviseletével is. Szájer saját értékelése szerint „világraszóló vállalkozás” részese volt, és olyan alaptörvényt sikerült alkotni, amely „egyszerre magyar, európai és 21. századi”. A nagyszabású folyamat olyannyira elvitte ugyanakkor Szájer energiáját, hogy márciusban hivatalosan dokumentált érdemi munkára nem maradt ideje Brüsszelben. Fontos támogató szerepet játszott az alkotmányozási folyamatban Schöpflin György, aki az Európai Néppárt által az alkotmányról rendezett brüsszeli nyilvános meghallgatáson és a magyar Országgyűlésben folytatott vitában is felszólalt – többek között a kereszténység alkotmányba foglalt szerepét védve. Pelczné Gáll Ildikó is megtámogatta a „jövő alkotmányát”, mellyel kapcsolatban a választópolgároknak kiküldött kérdőívek hitelességét igyekezett erősíteni. A saját szakterületéhez kapcsolódóan dicsérte a dokumentumot Gál Kinga és Kósa Ádám: a képviselőasszony a kisebbségvédelemre és a határon túli magyarokra vonatkozó passzusok, Kósa a jelyelv és a fogyatékosok jogainak előtérbe kerülése kapcsán fejezte ki elégedettségét. Ugyan nem az alkotmányozást érinti, de szintén a magyar kormány hivatalos irányvonalát támogatta meg Surján László, amikor amellet érvelt, hogy az uniós adóharmonizáció kedvezőtlen lenne Magyarország számára. Surján a 2012-es költségvetés kezdődő vitájában kiállt a kohéziós politika fontossága mellett is.

Amíg a Fidesz az alkotmányozást védte Brüsszelben, addig Strasbourgban az Európai Parlament elfogadta a magyar médiatörvény kritizáló állásfoglalását. Az állásfoglalást az európai Zöldek, Liberálisok, Szocialisták és Demokraták, valamint a radikális baloldali pártokat tömörítő frakciók közösen nyújtották be és szavazták meg. Az állásfoglalás indítványozója magyar részről Tabajdi Csaba volt. A dokumentum felszólította a magyar kormányt a sajtószabadság helyreállítására és a médiatörvény visszavonására. A magyar kormányt 2004 óta először kritizálta európai parlamenti állásfoglalás. Tabajdi nem csak a médiatörvényt kritizálta, hanem a Fidesz által az alkotmányról szervezett konferenciát is, hangsúlyozva, hogy az alkotmánytervezet – EP-képviselőknek is elküldött - angol fordítása direkt hibás és megtévesztő. A magyar EU-elnökséggel kapcsolatban azonban már nem volt ilyen kritikus Tabajdi. A plenáris

ülésen elhangzott számos felszólalásában megdicsérte azt, és megköszönte a magyar elnökségi stáb elvégzett munkáját.

Bokros Lajos, volt MDF-es képviselő is a Fidesz alkotmánnyal kapcsolatos parlamenti konferenciáját használta fel az új alaptörvény kritizálására. A politikus nyílt levelet osztott ki minden EP-képviselőnek, melyben kijelentette, hogy „az új magyar alaptörvény tervezete súlyos támadás a magyarországi demokrácia és jogállam ellen”.

A fideszes politikusok közül az alkotmányozó Szájer József mellett kétségkívül Deutsch Tamás volt a hónap „sztárja” a magyar médiában, igaz a nagy sajtóvisszhang Deutsch esetében már jóval kevésbé volt pozitívnak tekinthető. A korábbi sportminiszter szokatlanul szókimondó, helyenként obszcén twitter-bejegyzései miatt került újra a magyar média fókuszába. A szakmai tevékenységek terén Deutsch kevésbé volt aktív: egy sikeres módosító indítványon kívül mást nem jegyezhattünk fel róla márciusban.

A megbízatásának kezdete óta a plenáris üléseken egyszer sem felszólaló Bagó Zoltán a bizottsági munkájáról kiadott sajtóközleményekkel vettette észre magát. Bagó kiemelte, hogy a petíciós bizottság elutasította a magán-nyugdíjpénztári megtakarítások államosítása ellen tiltakozó magyar lakossági petíciókat, illetve hangsúlyozta, hogy a két-három éven belül induló Európai Történelem Háza elnevezésű múzeum egyik inspirációs forrása a budapesti Terror Háza lehet. A máskor aktív foglalkoztatáspolitikai szakértő Öry Csaba márciusban nem mutatott fel hivatalosan dokumentált aktivitást.

A március 8-i nőnap egyértelműen a szocialista Gurmai Zitának nyújtott számtalan lehetőséget, hogy ismételten felhívja a figyelmet a neki kedves nőjogi témákra. Tucatnyi előadása és konferenciaszereplése mellett a képviselőasszony felszólalt az EP plenáris ülésén is a női szegénység és a nőket hátrányosan érintő nyugdíjrendszer ügyében.

A jobbikos képviselők közül - a plenáris üléseken máskor igen aktív - Morvai Krisztina ebben a hónapban elsősorban Heller Ágnessel folytatott vitájával vetette magát észre. Morvai számon kérte a filozófuson, hogy miért nem szólalt meg a 2006-os rendőri visszaélések ügyében, és akkor, amikor 2002 és 2010 között a szocialista-liberális kormány "minden ellenzéki tüntetést feloszlatozott". Morvai kérdése és Heller Ágnes válasza („Senkire nem lőttek”, „senkit nem kínoztak meg”) jelentős politikai botrányt kavart Magyarországon. Morvai „helyett” a plenárison Szegedi Csanád szólalt fel több alkalommal, többek közt javasolva, hogy Székelyföld és Érmellék autonómiájának ügyéről legyen vita az Európai Parlament ülésén.

A magyar EP-képviselők szakpolitikai munkája

Március legnagyobb szakpolitikai eredményét, az Európai Roma Stratégia megalapozásául szolgáló jelentésének elfogadását a fideszes Járóka Livia mondhatja magáénak. Járóka jelentése nemcsak brüsszeli körökben, hanem a hazai sajtóban is nagy visszhangot kapott, amihez nagyban hozzájárult, hogy a soros magyar elnökség egyik fő prioritásához is kapcsolódik. A roma stratégia kapcsán Járóka rendszerint kiemeli, hogy az etnikai megközelítés helyett a gazdasági és szociális okok felől közelít, mondván: „a mélyszegénység nem etnikai kérdés”. A szocialista Göncz Kinga, aki a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményének előadója volt a témában, azt emelte ki, hogy „Az Európai Roma Stratégia nem hoz azonnali változást, de esélyt ad rá. Az igazi kérdés az, hogy tudunk-e olyan szabályokat, feltételeket teremteni, amelyek eljuttatják a segítséget azokhoz, akik nem tudnak versenyezni a forrásokért, akiknek alig van érdekérvényesítő képességük.”

Várhatóan a következő hónapokban kurrens téma lesz Gál Kinga márciusban felvetett ötlete, amely szerint egymillió aláírás összegyűjtésével polgári kezdeményezést indítana a kisebbségi nyelvi jogok védelme érdekében. Ugyancsak innovatív felvetés érkezett Kósa Ádámtól, aki Braille-írással címkék bevezetését szorgalmazza a különböző ipari termékek csomagolásánál. Hankiss Ágnes pedig az integrált európai hírszerzési és belbiztonsági rendszerek kiépítése érdekében tett erőfeszítéseket: sikeres konferenciát rendezett a témában.

Éles agrártémájú vitákat vívott az EP-ben Glattfelder Béla. A fideszes szakpolitikus Ciolos biztosnál kifogásolta, hogy a cukorvitában az EU-n kívülről érkező import helyett a kontinensen belüli termelés felpörgetését támogató magyar javaslatot elutasították. Glattfelder az agrárvám-kedvezményekről szóló vitában pedig arra szólított fel, hogy a gazdag arab országok, illetve azok az államok, amelyek akadályozzák a nemzetközi klímavédelmet, ne kapjanak vámkedvezményeket az EU-tól.

A hatalmas erejű, márciusi japán földrengés, és az azt követő atomkrízis az EP-ben is a középpontba helyezte az atomenergia kérdését. Gyürk András a Bizottságnak címzett írásbeli kérdésében az iránt érdeklődött, hogy mit tesz az EU a nukleáris biztonság erősítése érdekében, illetve, hogy a nukleáris kapacitásokat mivel lehetne helyettesíteni. Áder János érdekes szakpolitikai kezdeményezést tett: a hasonló ipari katasztrófákra való felkészülés jegyében egy európai katasztrófabiztosítási alapot hozna létre, a potenciális szennyezők befizetéseiből, évi 4-5 milliárd eurós keretből. Pelczné Gáll Ildikó továbbra is az atomenergiában látja a jövőt, a jövőbeli biztonságosabb előállítás módjainak kidolgozását tartja kulcsfontosságúnak. A jobbikos Szegedi Csanád élete első állásfoglalási indítványát nyújtotta be a témában egy osztrák szabadságpárti képviselővel közösen. Az indítvány szerint a Duna-Régió

Stratégia keretében foglalkozni kellene a régió nukleáris létesítményeinek biztonsági felülvizsgálatával is. A képviselő az EP plenáris ülésén pedig arról beszélt, hogy azért különösen megrázó ez a katasztrófa, mert a magyarok „mindig is rokoni szeretettel tekintettek a japánokra”.

„Ma mindannyian japánok vagyunk egy kicsit” – mondta a szocialista Herczog Edit is, aki nemcsak a nukleáris erőműveket, hanem általában az iparpolitikát állította felszólalásainak középpontjába. A hónap felszólalás-rekordere emellett számos módosító indítványt is benyújtott az „Innovatív Unió: Európa átalakítása a válságutáni világnak megfelelően” című jelentéshez. Ugyancsak szakpolitikai munkában volt erős Göncz Kinga is, aki kérdést intézett a Bizottsághoz a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek ügyében, és felszólalt egy egyfajta Tobin-adó bevezetése érdekében is. Göncz emellett több témában nyújtott be módosító-indítványokat, így kezdeményezte, hogy a munkavállalók Európai Unión belüli mobilitásának előmozdításáról szóló jelentés rendelkezzen arról, hogy a mobilitás lehetősége etnikai származástól függetlenül mindenki számára nyitott legyen. A módosítóval egyértelműen a franciaországi cigány-kitoloncolásokra kívánt reflektálni a képviselő.

Tabajdi Csaba és Morvai Krisztina is több módosító-indítványt nyújtott be a következő évek talán legjelentősebb európai uniós szakpolitikai reformjával, a KAP-reformmal kapcsolatos parlamenti jelentéshez. Tabajdi emellett a tej- és tejtermék ágazattal, Gurmai Zita pedig az európai politikai pártokkal kapcsolatos jelentéshez adott be módosítási javaslatot.

Az Európai Parlament két viszonylag „csöndes” képviselője, a jobbkos Kovács Béla és a volt MDF-es Bokros Lajos közül az előbbi többek közt a légiközlekedést felváltó vasúti közlekedés fejlesztésének fontosságáról beszélt márciusban, utóbbi pedig a 2012-re tervezett uniós bevételekről és kiadásokról szóló jelentés számos módosító-indítványának volt a társszerzője.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői